

Hermed præsenterer Den Vestdanske Filmpulje, FilmFyn og Copenhagen Film Fund et fælles udkast til en national erhvervs- og vækststrategi på området for de digitale fortællinger på film, tv og spil.

VISION 2017

Danmark i toppen med kreativ vækst

Danmark fylder på verdenskortet, når det handler om indholdsproduktion i form af film, tv og spil. Aldrig før har så mange af vores dygtige kreative kræfter arbejdet og fået succes i udlandet. Den danske film-, tv- og spilindustri er i centrum for international opmærksomhed og vi vinder priser overalt for vores tv-serier, spillefilm, og spil. Det sker i høj grad i kraft af vores evne til at blande nytænkning med tradition, enkelhed med dybde og karakter. Kort sagt, Danmark er på mange områder et kraftcenter for kreativ energi. Vi er en lille, men vigtig spiller på det globale marked for de kreative indholdsproducerende brancher.

Indholdsproducerende brancher dækker over film, tv, computerspil, animation, app-udvikling, virtual reality, etc. Da feltet hele tiden udvikler sig, vælger vi i dette visionspapir samlet at kalde dem den digitale visuelle industri. Det centrale er, at de trækker på mange af de samme kompetencer, forretningsmodeller, distributionskanaler og alle rummer de et stort potentiale - ikke kun i de digitale visuelle og interaktive produkter, men også som effektive redskaber til innovation, læring og produktionsforbedringer i andre offentlige og private brancher. Samlet står de tilmed overfor en række af de samme udfordringer.

En helt central udfordring er skabt af en ulige konkurrence med udlandet. Med forholdsvis få midler er det imidlertid muligt at fastholde den positive udvikling og styrke væksten, så vi forbliver konkurrencedygtige og fastholder vores momentum.

Den digitale medieindustri som driver for vækst

Film og tv-branchen spiller en afgørende rolle i forhold til at skabe vækst. Den er et dokumenteret lokomotiv for fremgang i mange af de øvrige kreative brancher gennem indkøb og samarbejder. Kerneaktiviteten i film- og tv-produktion spredt sig som

ringe i vandet til branchens underleverandører, supportvirksomheder, serviceerhverv og det øvrige erhvervsliv, jfr. Bilag 1, Kortlægning af Den Digitale Visuelle Industri. Når filmen eller tv-serien er færdig og bliver distribueret i udlandet, medfører det en dokumenteret øget interesse for Danmark, og erfaringer fra både Danmark og udlandet viser klare positive effekter på turismen. Når eksempelvis tv-serien Borgen ruller over skærmene i forskellige lande kan det umiddelbart derefter måles på interessen fra turister i det pågældende land.

Grundlaget for film og tv-branchens internationale styrkeposition er en fantastisk succes med spillefilm og tv-serier til vores hjemmemarked. Den produktion er kun mulig i kraft af Kulturministeriets filmstøtteordninger og DR og TV 2's økonomiske engagement. Kulturstøtten er afgørende for dansk film og tv, og den udgør fundamentet for en potentiel international vækst.

Men trods gode kulturstøtteordninger er budgetterne for danske film og tv-serier beskedne, sammenlignet med udlandet. Det har nødvendiggjort, at dansk film- og tv-industri gennem tiderne har ageret innovativt og omkostningsbevidst, simpelthen for at kunne klare sig i konkurrencen. Resultatet er i dag en toptunet og konkurrencedygtig dansk film- og tv-industri. En industri der har investeret i det nyeste udstyr, med en veluddannet og effektiv arbejdsstyrke og med højt specialiserede selskaber indenfor både visuelle effekter, produktionsservice, udstyrsudlejning, rådgivning og filmforsikring, der kan konkurrence med de bedste i Europa og USA.

Læg dertil de interaktive brancher, som udgør den anden del af den digitale visuelle industri og dækker over computerspil, app-udvikling, virtual reality etc. Disse brancher er i eksplosiv udvikling. De trækker på mange af de samme kompetencer i form af historiefortælling, animation, teknologi, design, brugerforståelse og viden om nye forretningsmodeller.

De udgør et enormt potentiale, fordi de er baseret på forretningsmodeller, der er voldsomt skalerbare, og man taler med god grund om eksponentiel vækst i brancherne.

Kort sagt: Den danske digitale visuelle industri har et meget større potentiale end vores hjemmemarked tilsiger. Men for at kunne udnytte potentialet og videreudvikle industrien skal vi kunne tiltrække udenlandske produktioner og udenlandske investeringer i produktioner. Vi har kompetencerne og kvaliteten og er konkurrencedygtige i et interessant segment af det globale marked, hvor innovation, ansvarsbevidsthed, højteknologiske kompetencer og effektivitet bliver mere og mere efterspurgt.

Danmark har en digital visuel industri med alle muligheder for at placere sig som et top-tre kraftcenter i Europa næst efter Tyskland og England. Vi har kreativiteten, kompetencerne og varerne og en arbejdsmodel, vi kan eksportere.

Figur 1 nedenfor viser, hvordan de forskellige typer af kapital skaber effekter i form af både nye virksomheder, vækst i omsætning og eksport samt stærk branding, der kan måles i form af øget turisme til Danmark.

National erhvervs- og vækststrategi for den digitale visuelle industri

Film og tv-produktion er en kapitalkrævende indu-

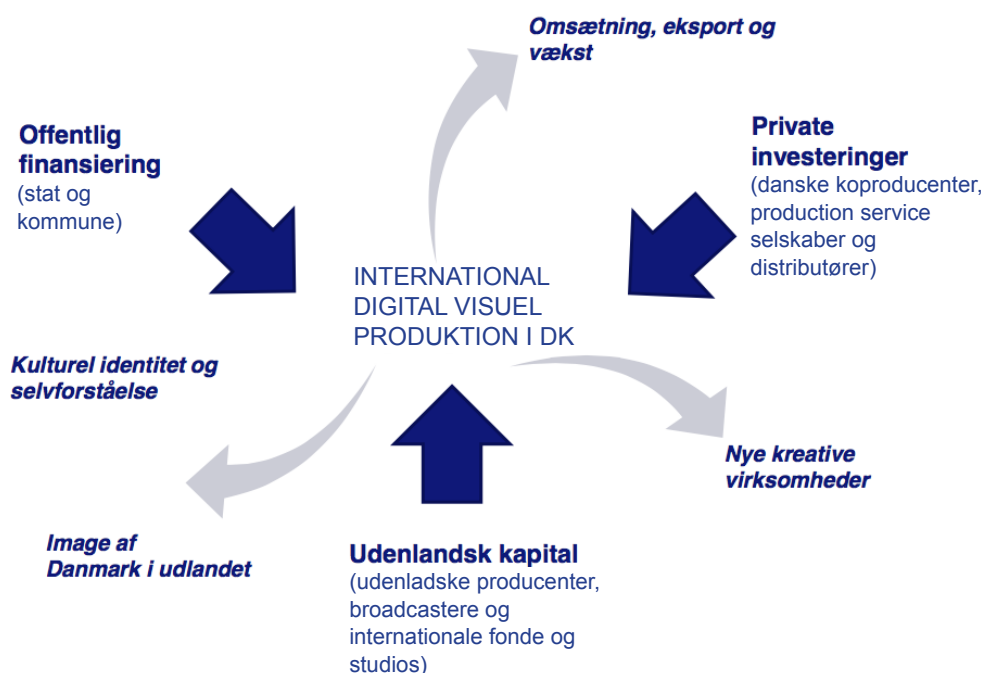
stri. Samtidig er den kun i begrænset omfang afhængig af, hvor optagelserne og produktionen fysisk finder sted. Film og tv-produktion flyttes derfor til lande/regioner, der tilbyder attraktiv finansiering. Samtidig betyder den digitale omstilling, at industrien er presset af svindende indtægter på eksempelvis DVD-salg. Det har skabt forøget efterspørgsel efter ny finansiering. Derfor søger store internationale produktioner i stigende grad efter lande/regioner med gunstige rammevilkår eller incitamenter, som de kaldes under et.

I flere og flere lande i Europa indgår staten derfor nu i etableringen af sådanne gunstige automatiske rammevilkår for at understøtte både den lokale film- og tv-industri og samfundsvæksten i almindelighed.

Det sker i en erkendelse af, at de tilrejsende produktioner netop skaber nye moms- og skatteindtægter til staten i en grad, som gør investeringerne samfundsmæssigt interessante. Det er nye additionelle indtægter, der ikke ville komme uden disse rammevilkår, og der er direkte tilbagebetaling på statens investering, idet produktionerne først skal dokumentere et forbrug for at kunne modtage tilskuddet.

Oftest er der tale om automatiske ordninger, der yder et tilskud på mellem 20-40 % af det lokale forbrug, som film og tv-produktionerne kan dokumentere. Herved tilføres landene/regionerne min. 60-80 % i investering direkte i industrien og de relaterede brancher.

Figur 1: Internationale digitale visuelle produktioner i Danmark. Kilde: Deloitte

Danmark er ét af syv lande i EU, som i dag ikke har sådanne automatiske incitamentsordninger, jfr. Bilag 2, Incitamentsordninger i Europa. Konsekvensen er, at væsentlige produktioner og opgaver hvor danske selskaber og arbejdskraft ellers kunne markere sig, ikke placeres i Danmark. Flere af verdens største medieproduktionselskaber fokuserer alene på tilstedeværelsen af en automatisk ordning som grundlag for placering af deres produktioner og først derefter på de kreative kompetencer. Det er derfor altafgørende, at Danmark kan tilbyde investeringer eller egentlige finansielle begunstigelser til internationale film og tv-serier.

Derfor peger de tre regionale danske filmfonde, Den Vestdanske Filmpulje, FilmFyn og Copenhagen Film Fund på nødvendigheden af en national vækst og erhvervsstrategi for branchen. Det vil sammen med den eksisterende kulturstøtte til film, tv og spil skabe vækst og beskæftigelse i hele landet.

Undersøgelser fra Tyskland, England, Belgien og Holland, hvor sådanne ordninger eksisterer, viser, at for hver krone staten investerer i at tiltrække internationale produktioner, skabes omsætning for minimum seks kroner og dermed øgede indtægter gennem skat og afgifter.

Tilsvarende erfaringer findes fra Copenhagen Film Fund, som i perioden 2013-15 har investeret ca. kr. 30 mio. i film og tv-serier og dermed understøttet en værditilvækst målt i BNI-bidrag på i alt kr. 178 mio. samt resulteret i 303 årsværk, når de inducerende effekter medregnes, og hhv. 169 og 219 årsværk når kun de direkte og indirekte effekter regnes med. Sagt mere direkte: for hver krone investeret, har stat og kommuner fået tre – seks kroner tilbage i direkte, indirekte og inducerende effekter.

Spilindustrien – et brede scope

Som nævnt ovenfor giver det mening at se samlet på film, tv, spil og de interaktive brancher i forhold til en erhvervsstrategi. Spilindustrien har tæt relation til film- og tv-branchen. Den benytter sig også af digitale fortællinger og udvikles og produceres af selskaber, som ligeledes arbejder med animation og visuelle effekter til film- og tv-branchen. Samtidig er den danske spilindustri ligesom film- og tv-industrien kendetegnet ved at beskæftige en højt specialiseret og effektiv arbejdsstyrke. Erfaringer fra Finland har vist, at man med målrettede statsinvesteringer over en ti-årig periode har udviklet den lokale spilindustri fra en omsætning på kr. 300 mio. til i dag at omsætte for kr. 13 mia. Der er således

tale om mulig eksponentiel vækst. I Danmark har vi både det kreative og teknologiske potentiale, en branche der omsætter for over kr. 1 mia. og de dokumenterede succeser fra eksempelvis SYBO Games, der med spillet Subway Surfers har skabt verdens tredjemest downloadede app og en trecifret millionomsætning til følge på meget få år.

Der er allerede en række investeringsinitiativer i gang på særligt spilområdet i Danmark. De er rettet mod investeringer i danske selskaber og dansk spiludvikling. Vi foreslår her en ordning, der komplementerer disse investeringsinitiativer ved at gøre det attraktivt for større internationale aktører at lægge deres produktion i Danmark og dermed sikre vækst og beskæftigelse.

Filmfondenes forslag om at integrere de interaktive brancher i en samlet erhvervsstrategi skal udarbejdes i samarbejde med repræsentanterne for de interaktive brancher og har til formål at sikre synergi og enkelthed, og samle den digitale visuelle industri.

Forslag til investeringsstrategi

Samlet har den digitale visuelle industri i dag således et sjældent momentum og unikt internationalt potentiale. Det skal udnyttes. Derfor foreslår de tre danske filmfonde, at der etableres en automatisk national ordning til internationale produktioner, som investerer i produktion af spillefilm, animation, tv-serier og spilproduktion i Danmark.

Vores forslag er, at denne nationale ordning har form af en rabat på dokumenteret forbrug (altså indkøb), idet denne model har vist sig mest enkel og effektiv for både investorerne og staten i de europæiske lande, hvor ordningen fungerer i dag.

Det vil medføre, at udenlandske aktører og producenter indenfor den digitale medieindustri, som ønsker at henlægge hele eller dele af deres produktion i Danmark og dermed gøre brug af dansk arbejdskraft, know-how og services, modtager 20-30% af deres dokumenterede forbrug i Danmark.

Modellen skal naturligvis udvikles og konkretiseres, men det er afgørende, at den kan kombineres med de selektive investeringsordninger, der i dag allerede eksisterer i de tre filmfonde samt Det Danske Filminstituts kulturstøtteordning. Kriteriet skal dog være, at den nye erhvervsordning kun er rettet mod produktioner, som ellers ikke ville have investeret i Danmark og derfor er ægte additionelle i forhold til

vækst og beskæftigelse.

Ordnningen skal endvidere udformes, så den tilgodeser vækst i hele Danmark. Da store dele af branchen og Copenhagen Film Fund allerede befinder sig Hovedstadsregionen, er det vigtigt, at der sikres en balance mellem Hovedstaden og det øvrige Danmark med hensyn til stimulering af produktionsmiljøer vest for Storebælt. På baggrund af tilkendegivelser fra Ministeriet vil de tre regionale fonde sammen tilsikre en model, der kan eksekveres til hele branchens og hele Danmarks fordel.

Kombinationen af en automatisk erhvervsordning og de selektive muligheder for investeringer fra de regionale fonde vil skabe en nødvendig dynamik, idet erfaringer fra udlandet viser, at de internationale produktioner vil forsøge at opnå finansiering fra både de regionale filmfonde og de nationale erhvervsordninger. De selektive investeringer fra de regionale filmfonde vil typisk være udslagsgivende og dermed sikre, at netop de projekter der har størst effekt og som understøtter den danske branche bedst muligt - også lokalt - vil blive valgt.

De tre regionale filmfonde forbliver således autonome i forhold til den nye nationale erhvervsordning. Det er vigtigt, idet især Den Vestdanske Filmpulje og FilmFyn har til formål at sikre filmfortællinger fra hele landet og styrke produktionsmiljøerne vest for Storebælt. Disse har således både et kulturelt og erhvervsmæssigt sigte. Fondene er primært finansieret af kommuner, men har desuden bidrag fra staten gennem Filmaftalen (via DFI) og Kulturstyrelsen. Copenhagen Film Fund er finansieret af sjællandske kommuner, Region H samt væsentlige brancheaktører, men har modsat Den Vestdanske filmpulje og FilmFyn alene et erhvervsmæssigt sigte i at skabe vækst og beskæftigelse gennem tiltrækning af internationale produktioner til Greater Copenhagen.

Størrelsen på tilskudsordningen og effekterne

For at sikre en fornuftig og organisk vækst og imødegå kapacitetsproblemer bør en national ordning løbes i gang over en periode på fire år. De regionale filmfonde foreslår således, at der afsættes kr. 200 mio. i en 4-årig periode, samtidig med at der igangsættes diverse uddannelsesinitiativer for at sikre og forøge arbejdsstyrken i branchen med vægt på særligt lærlinge og assistentfunktioner.

Erfaringerne fra Copenhagen Film Fund og lignende tilskudsordninger i andre lande viser, at de direk-

te effekter af en tilskudsordning på kr. 200 mio. over 4 år vil betyde skabelsen af min. 500 arbejdspladser om året i gennemsnit i forhold til det nuværende niveau. Eksempelvis arbejdede en freelancebeskæftiget i den engelske filmbranche i gennemsnit 25 uger per år i 2008 (før man indførte en automatisk tilskudsordning), mens en tilsvarende freelancer i dag i gennemsnit er beskæftiget 51 uger per år. Altså mere end en fordobling af beskæftigelsen. Denne mer-beskæftigelseeffekt vil man også kunne opnå i Danmark.

BNI-bidraget vil med ovennævnte tilskud på kr. 200 mio. over fire år ligge på min. kr. 155 mio. direkte og indirekte i branchen per år. Medregnes de inducerende effekter vil BNI-bidraget komme op på kr. 281 mio. per år for denne investering.

Film Commission Denmark

Som et yderligere værktøj for at markedsføre ordningen og tiltrække internationale investeringer og produktioner til hele landet, foreslår de tre regionale fonde i tillæg til en national erhvervsordning, at der oprettes en fælles film- og mediekommission som dækker hele landet. I dag har de tre regionale filmfonde hver sin kommission i form af Vestdansk Film Commission, Film Commission Fyn og Øresund Film Commission. Disse foreslås sammenlagt til Media Commission Denmark og skal agere på vegne af hele landet for at markedsføre Danmark under et. Den skal ligeledes omfatte de interaktive brancher og sikre repræsentation for hele branchen på relevante messer og festivaler rundt omkring i verden. Media Commission Denmark vil arbejde tæt sammen med Visit Denmark og alle de lokale turistorganisationer i Danmark og dermed sikre, at Danmarks potentiale udnyttes.

Figur 2 nedenfor giver et overblik over strukturen for den nye erhvervsordning, Danish Media Fund, de regionale filmfonde samt Media Commission Denmark.

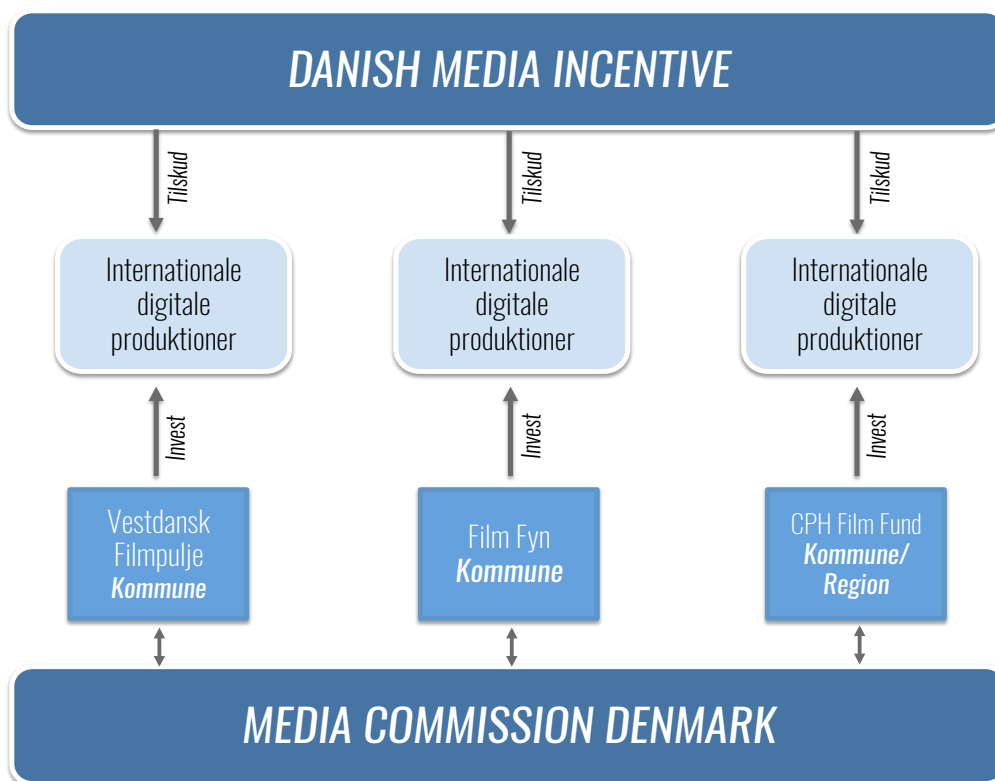
Overordnede målsætninger

De konkrete initiativer skitseret ovenfor vil være centrale redskaber til at forløse potentialet og skal derfor være omdrejningspunktet i en ny nationale erhvervs- og vækststrategi for den digitale visuelle industri.

De overordnede målsætninger for en national erhvervs- og vækststrategi skal være at:

Figur 2:

Struktur for den nye erhvervsordning, Danish Media Fund, de regionale filmfonde samt Media Commission Denmark

- Skabe vækst og beskæftigelse direkte i de digitale industrier, i de omkransende brancher samt gennem afledte effekter i hele landet.
- Skabe nye varige arbejdspladser i industrien.
- Kvalificere og professionalisere den danske arbejdsstyrke og arbejdsmodel med små og effektive hold overfor større internationale produktioner.
- Uddanne og sikre tilgang til den danske arbejdsstyrke indenfor de digitale visuelle industrier.
- Støtte det danske talent ved at opfordre internationale produktioner til at benytte sig heraf.
- Medvirke til at professionalisere, internationalisere og udvikle de større danske indholds-producenter til globale aktører.
- Løse arbejdskraftsudfordringen i branchen og hjælpe virksomhederne med at tiltrække og fastholde både unge talenter og særlige specialister fra udlandet.
- Udvikle tiltag der styrker eksporten og internationaliseringen blandt virksomhederne i samarbejde med eksempelvis Eksportrådet.
- Brande og profilere Danmark og dermed bidrage til en målbar øget turisme. Dette skal sikres i samarbejde med de lokale turistorganisationer og Visit Danmark.

citament, som kan fastholde og udvikle det danske momentum rent kreativt samtidig med, at det skaber vækst og beskæftigelse til gavn for hele landet. Således bliver Danmark et kreativt *hub* i Europa og et endnu bedre land at bo i!

Vi ser frem til at drøfte forslaget om en national erhvervs- og vækststrategi for den digitale visuelle industri nærmere.

Vedlagte bilag:

- Bilag 1 Kortlægning af Den Digitale Visuelle Industri
- Bilag 2 Incitamentsordninger i Europa
- Bilag 3 Kort om de tre danske regionale filmfonde

En national erhvervs- og vækststrategi for den digitale visuelle industri vil være præcis det in-